

Sveriges Museer om betänkandet *En kulturkanon för Sverige* (SOU 2025:92)

[Remiss av SOU 2025:92 En kulturkanon för Sverige - Regeringen.se](#)

Riksförbundet Sveriges Museer tackar för möjligheten till inspel. Vi är en ideell organisation med 214 medlemsorganisationer som driver närmare 280 museer, vilket innefattar huvuddelen av den professionella museiverksamheten runt om i Sverige, uppskattningsvis 80 procent av museibesöken och 80 procent av samlingarna.

Sveriges Museer ser positivt på bredden i urvalet och med intresse på den diskussion som föregått urvalet inom kommitténs arbete. Vi ser också positivt på att kulturkanon och även kultur blev en fokusfråga i samband med att kanon släpptes. Den diskussionen är värdefull för att sätta fokus på kulturens och kulturarvets angelägenhet i stort. Kanonlistan skulle i den bästa situationen kunna fungera som en dörröppnare, en inspirationskälla för museer som på eget initiativ vill fördjupa sig i de teman som pekats ut.

Sveriges Museer lägger dock inga synpunkter på *vad* kommittén har valt att föreslå som *en kulturkanon för Sverige*.

Däremot vill Sveriges Museer lägga synpunkter på den struktur som föreslås för förvaltningen och implementeringen av En kulturkanon för Sverige. Tillämpningen riskerar få överordnad betydelse i olika sammanhang och på ett otydligt sätt överlappa museernas egna kanon-arbete. Vi vill här påminna om att kanon-arbete är en del av museiprofessionalismen och består av så väl fördjupningar som flera parallella perspektiv.

Ett exempel är den tänkta finansieringen via Allmänna arvsfonden utifrån motiveringen att dessa medel inte tas i anspråk i tillräcklig grad. För Sveriges Museer är det i högsta grad angeläget att medel till kulturorganisationerna är just kulturmedel och att dessa inte flyttas runt. I kommitténs förslag föreslås att museerna ska vara del av implementeringen av de val kommittén gjort. Om medel går till den pålagda övergripande strukturen utan att samtidigt balanseras av utökade medel till museiorganisationerna blir utfallet av implementeringen platt.

Avslutningsvis vill Sveriges Museer belysa risken för långsiktig styrning av museernas etablerade kanon-arbete genom styrning på detaljnivå genom den nationella kanon. Sveriges Museer ser att beställningar till museer kopplade till en nationell kanon är problematisk i förhållande till regeln om armlängds avstånd. I museernas kanon-arbete är det museiprofessionalismen som avgör urvalen och det är också denna som är en grund till det höga förtroendevärde som museerna besitter. En eventuell implementering via museerna behöver därför konstrueras med stor hänsyn till detta.

Sveriges Museer ser att politikens roll är att ge förutsättningar, inte att styra innehållet. Vi välkomnar intresset för kulturarvet. Sverige behöver en kulturpolitik som garanterar museernas överlevnad: långsiktig grundfinansiering och respekt för armlängds avstånd.

Gunnar Ardelius
generalsekreterare
Riksförbundet Sveriges Museer